

VALTUUSTOKAUDEN 2021-2025 TYÖN ARVIOINTI

Valtuustosalin seinät ja valaisimet on uusittu 1960-luvulla arkkitehti Aarne Ervin suunnitelmien mukaan. Tuolit ja pöydät ovat alkuperäisiä vuodelta 1940, arkkitehti Bertel Strömmerin käsialaa. KUVA: NINA SUSI

Valtuuston rooli kaupungin strategisena johtajana on sen tärkein tehtävä. Tätä korostaa myös kuntalaki. Valtuustolla on tärkeä rooli myös koko kuntakonsernin johtamisessa ja ohjaamisessa. Erityisesti valtuuston rooli kaupungin toiminnan, talouden ja kuntakehityksen ohjaajana sekä asukkaiden itsehallinnon ensisijaisimpana toteuttajana tulee olla vahva. Toimintaympäristön analysointi, muutossuuntien havaitseminen, ajantasaisen strategian tekeminen ja sen arviointi ovat valtuustotyöskentelyn ydintä.

Kuntaliitto on suositellut, että valtuustot arvioisivat päättyvän valtuustokauden toimintaa ja linjaisivat näkemyksiään myös seuraavan kauden tärkeistä kunnallispoliittisista kysymyksistä.

Vastaava kysely on tehty vuosien 1997-2000, 2001-2004, 2005-2008, 2009-2012, 2013-2017 ja 2017-2021 valtuuston toiminnasta. Nyt toteutettu kysely oli seitsemäs arviointikerta.

Istuntokautensa päättävän valtuuston 43:sta jäsenestä 21 on vastannut kyselyyn eli vastausprosentti oli 49. Näistä vastauksista on laadittu oheinen yhteenveto.

Yli puolet (57 %) kyselyyn vastanneista menneen kauden valtuutetuista arvioi, että valtuustotyöskentely on kokonaisuutena onnistunut hyvin tai erittäin hyvin. Vastaajista 38 % arvioi valtuustotyöskentelyn onnistuneen tyydyttävästi. Valtuuston nähtiin onnistuneen mm. talouden tasapainotusta ja teatterin rahoituksen järjestämistä koskevissa päätöksissä. Sen sijaan valtuustoryhmien välisessä yhteistyössä sekä yhteistyössä muiden kuntien kanssa riittää edelleen työtä. Myös tiedottamisessa on parantamisen varaa. Vastaajien mielestä valtuuston eri työ- ja toimintamuodoista tulisi panostaa asioiden ennakoivaan selvittämiseen ja infotilaisuuksiin.

Tulevalla valtuustokaudella tulisi vastaajien mielestä paneutua edelleen talouden kuntoon saattamiseen sekä elinvoiman ja työpaikkojen lisäämiseen. Päätöksenteon toivottiin kehittyvän avoimempaan ja keskustelevampaan suuntaan. Parantamisen varaa nähtiin myös siinä, että tärkeisiin asioihin varataan riittävästi aikaa.

19.5.2025

KESKUSVIRASTO

Talouspalvelut

Sisällysluettelo

1.	Valtuuston toimintakulttuuri, työ- ja toimintamuodot	1
2.	Yhteistyön toimivuus	3
3.	Valtuuston vaikuttamismahdollisuudet	5
4.	Viranhaltijatyöskentely	6
5.	Kokonaisarvioita valtuustokaudesta	7
6.	Näkemyksiä tulevaan valtuustokauteen	9

Kaavioluettelo

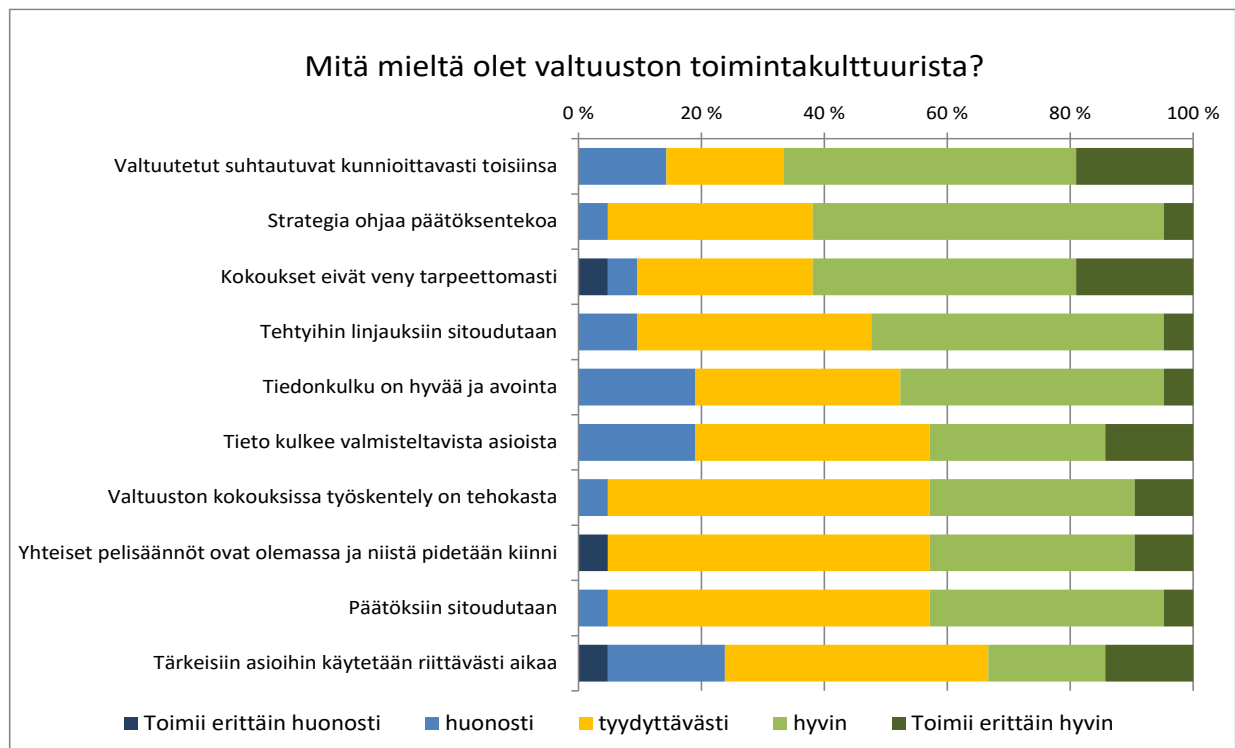
Kaavio 1	Valtuuston toimintakulttuuri	1
Kaavio 2	Työ- ja toimintamuodot	2
Kaavio 3	Yhteistyön toimivuus valtuuston ja muiden osapuolten välillä	3
Kaavio 4	Kunnan yhteistyön toimivuus	3
Kaavio 5	Vaikuttamismahdollisuudet asiakokonaisuuksien osalta	5
Kaavio 6	Viranhaltijatyöskentely	6
Kaavio 7	Valtuustotyöskentelyn kokonaisarviointi	7

1. VALTUUSTON TOIMINTAKULTTUURI, TYÖ- JA TOIMINTAMUODOT

Jopa 67 % kyselyyn vastanneista valtuutetuista oli sitä mieltä, että valtuutetut suhtautuvat kunnioittavasti toisiinsa. Yleisesti oltiin myös sitä mieltä, että strategia ohjaa päätöksentekoa ja kokoukset eivät veny tarpeettomasti. Eniten parantamisen va-

raa nähtiin siinä, että tärkeisiin asioihin käytetään riittävästi aikaa. Sitoutuminen päätöksiin, yhteisistä pelisäännöistä kiinnipitäminen ja valtuuston kokousten työskentelyn tehokkuus koettiin useimmiten tyydyttäväksi.

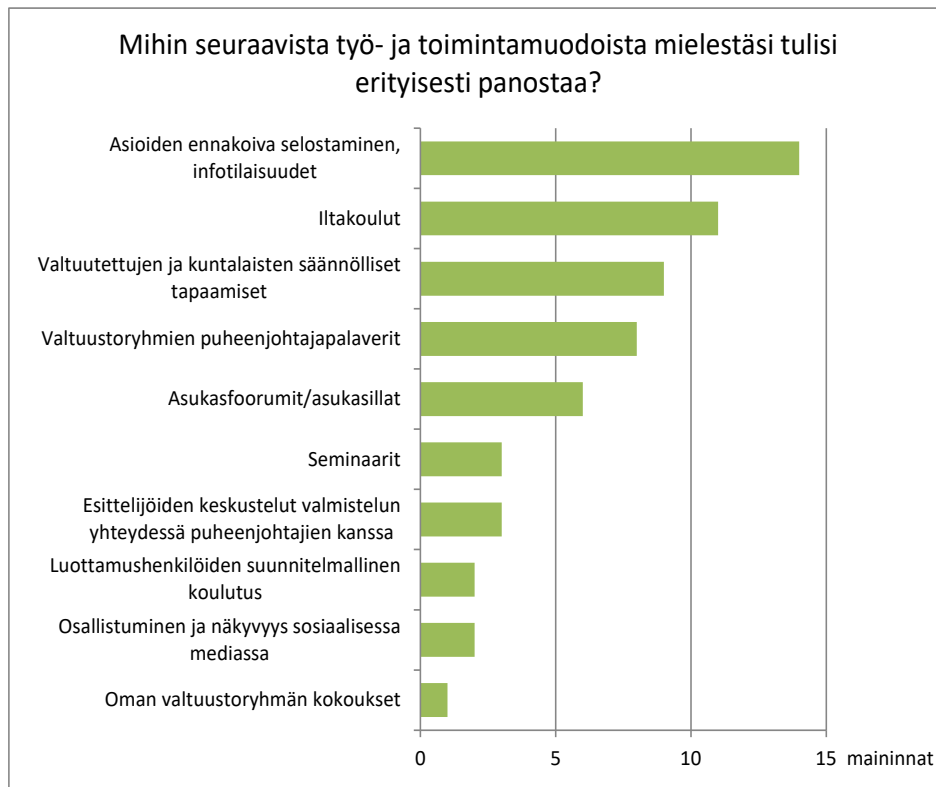
Kaavio 1 Valtuuston toimintakulttuuri

Kyselyyn vastanneiden valtuutettujen mielestä eri työ- ja toimintamuodoista tulisi panostaa erityisesti asioiden ennakoivaan selostamiseen eli infotilaisuuksiin. Toiseksi merkittävimmäksi työmuodoksi nousivat iltakoulut. Merkittävänä nähtiin myös val-

tuutettujen ja kuntalaisten säännölliset tapaamiset ja valtuustoryhmien puheenjohtajalaverit. Asukasfoorumeihin ja asukasiltoihin tulisi panostaa kuuden vastaajan mielestä.

Kaavio 2 Työ- ja toimintamuodot

Ideoita toimintakulttuurin parantamiseksi:

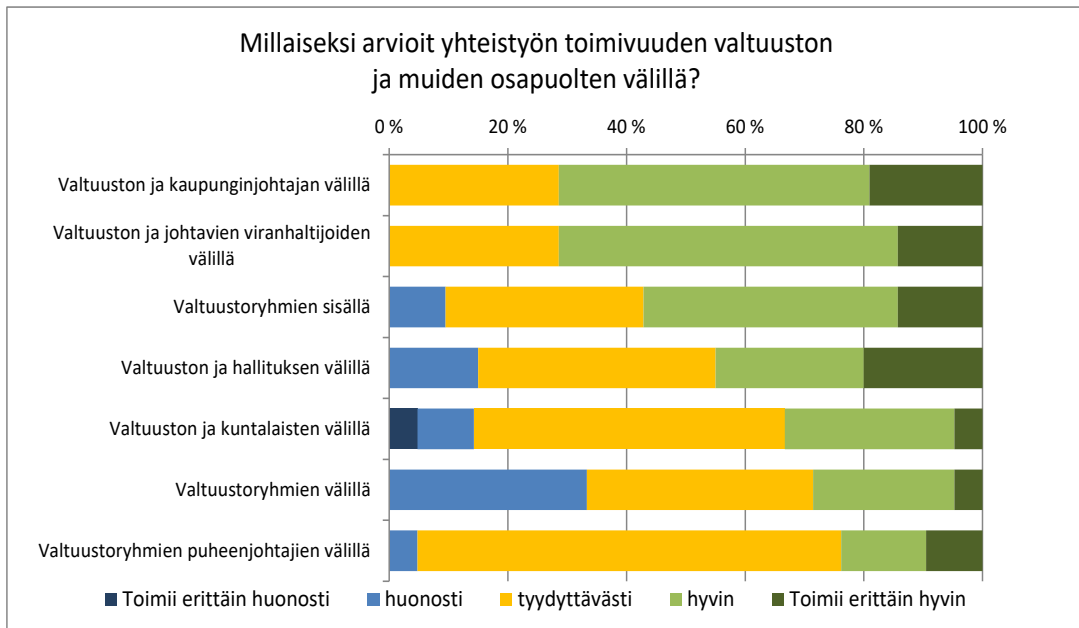
- hallituksen esitykset päätettävistä asioista valmiiksi työstettyjä, eivätkä jätä sijaa vaihtoehdoille ja avoimelle keskustelulle / lisää avointa arvokeskustelua valtuustoon (3 kpl)
- yhteistyö muiden kanssa / puolueiden välisen yhteistyön lisääminen (2 kpl)
- toisten kunnioittaminen ja tervehtiminen / asiallinen käyttäytyminen myös somessa (2 kpl)

2. YHTEISTYÖN TOIMIVUUS

Suurin osa (71 %) kyselyyn vastanneista valtuute-
tuista arvioi, että yhteistyö valtuuston ja kaupun-
ginjohtajan välillä ja yhteistyö valtuuston ja johta-
vien viranhaltijoiden välillä toimii hyvin tai erittäin
hyvin. Yli puolet vastaajista koki, että myös yhteis-

työ valtuustoryhmien sisällä toimii hyvin tai erittäin
hyvin. Yhteistyössä on parantamisen varaa erityi-
sesti valtuustoryhmien välillä ja valtuustoryhmien
puheenjohtajien välillä.

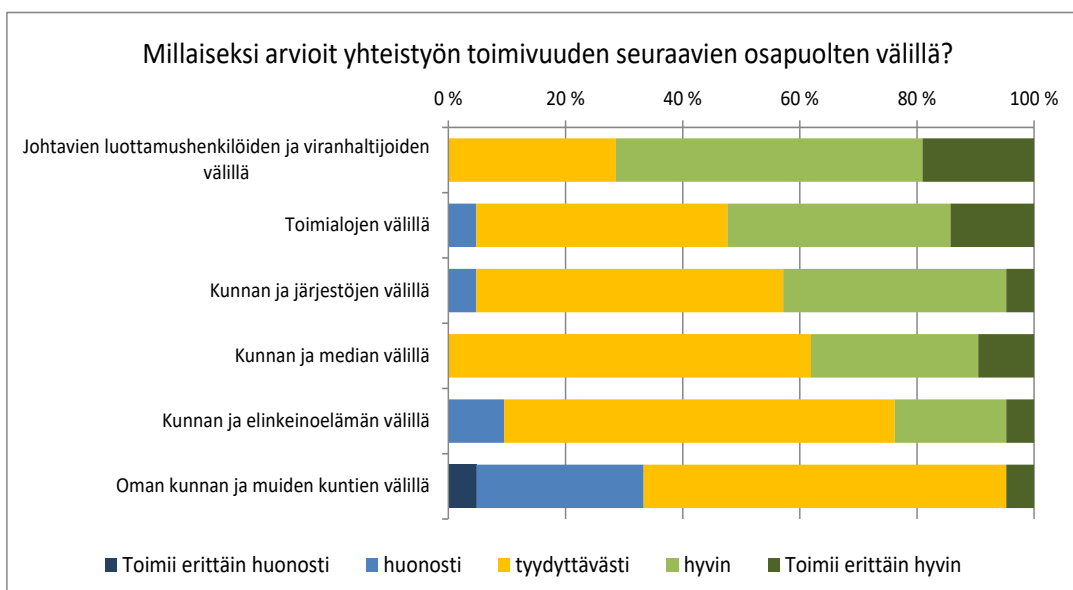
Kaavio 3 Yhteistyön toimivuus valtuuston ja muiden osapuolten välillä

Enemmistö (71 %) vastaajista arvioi, että yhteistyö
johtavien luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden
välillä toimii hyvin tai erittäin hyvin. Toiseksi parhai-
ten yhteistyön nähtiin toimivan toimialojen välillä.
Parantamisen varaa yhteistyössä nähtiin kunnan

ja elinkeinoelämän välillä, kunnan ja median välil-
lä sekä kunnan ja järjestöjen välillä. Kaikkein hei-
koimmaksi arvioitiin kaupungin yhteistyö muiden
kuntien kanssa.

Kaavio 4 Kunnan yhteistyön toimivuus

Ideoita yhteistyön parantamiseksi:

- toiminnan pitäisi olla avoimempaa ja keskusteluvampaa / avointa ja julkista arvokeskustelua päätösten perusteista olisi hyvä lisätä / lisää avoimuutta ja tietoa päätöksenteon pohjaksi (esim. investointien todelliset kustannukset valtuuston tietoon) (6 kpl)

- enemmän yhteistä aikaa / enemmän yhteisiä palaveria / enemmän vapaa-aikaa yhdessä, jotta valtuutetut tutustuisivat toisiinsa (3 kpl)

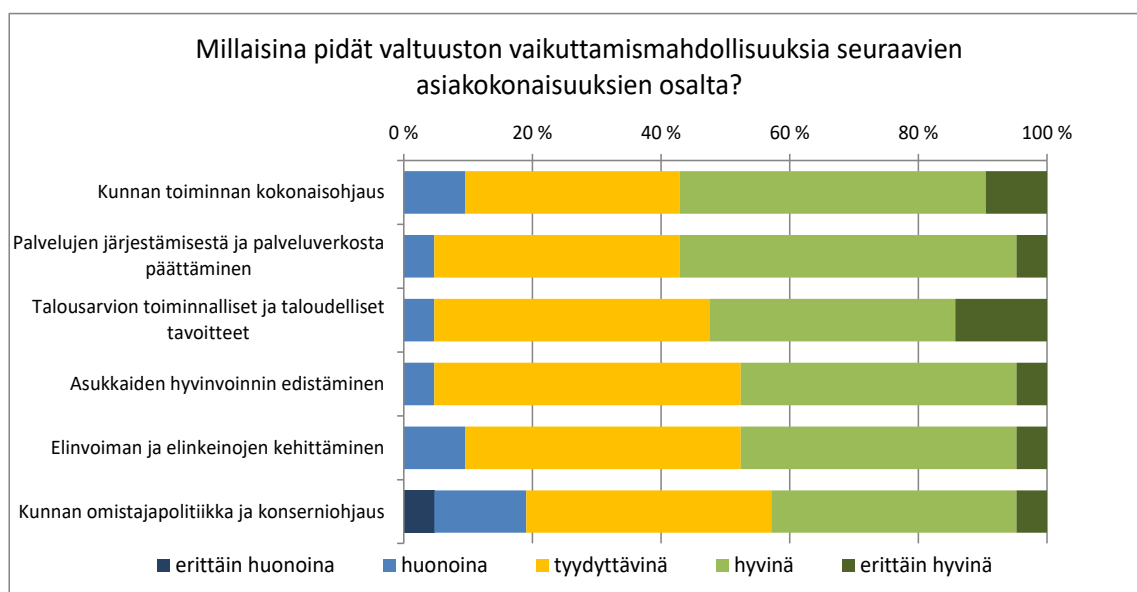
- toisten kunnioittaminen / toisten mielipiteiden kunnioittaminen (2 kpl)

3. VALTUUSTON VAIKUTTAMISMAHDOLLISUUDET

Noin 57 % vastaajista oli sitä mieltä, että valtuuston vaikuttamismahdollisuudet kunnan toiminnan kokonaisuuhjaukseen ovat hyvät tai erittäin hyvät. Yhtä hyväksi arvioitiin vaikuttamismahdollisuudet palvelujen järjestämisestä ja palveluverkosta päättämiseen. Yli puolet vastaajista piti mahdollisuuksia vaikuttaa talousarvion toiminnallisiin ja taloudelli-

siin tavoitteisiin hyvinä tai erittäin hyvinä. Hieman huonompana nähtiin mahdollisuudet vaikuttaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseen sekä elinvoiman ja elinkeinojen edistämiseen. Valtuuston vaikuttamismahdollisuuksia kunnan omistajapolitiikkaan ja konserniohjaukseen pidettiin huonoimpana.

Kaavio 5 Vaikuttamismahdollisuudet asiakokonaisuuksien osalta

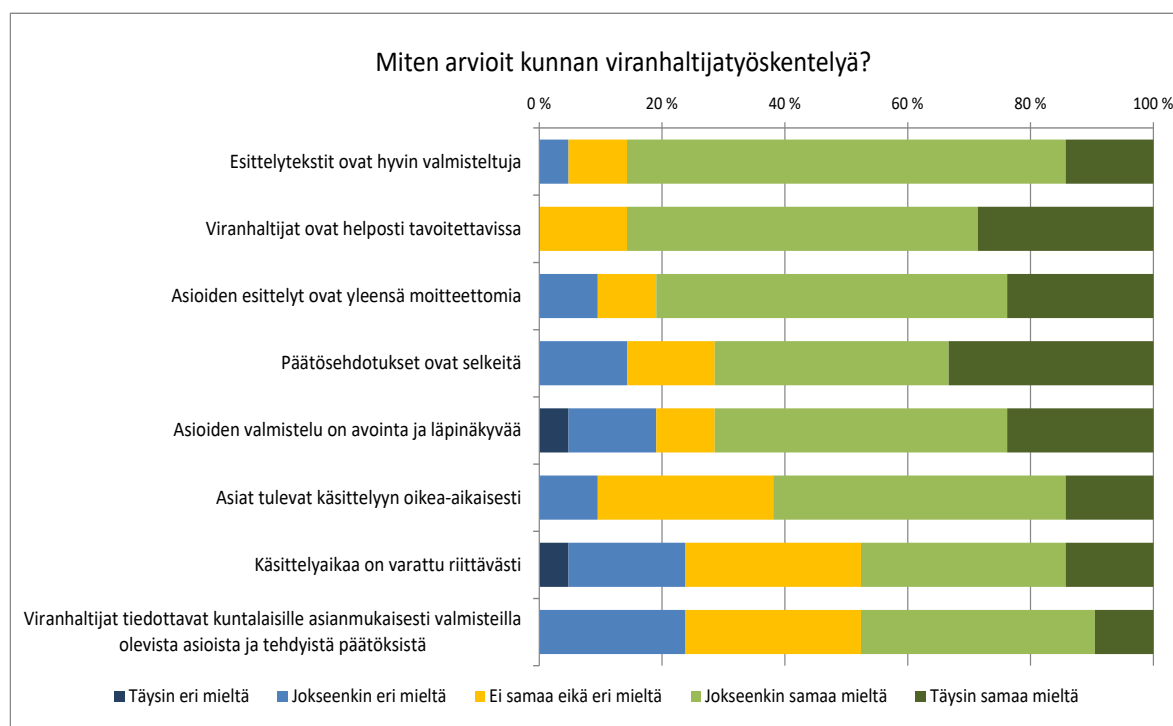

4. VIRANHALTIJATYÖSKENTELY

Enemmistö (86 %) kyselyyn vastanneista valtuute-
tuista oli sitä mieltä, että esittelytekstit ovat hyvin
valmisteltuja ja viranhaltijat ovat helposti tavoitet-
tavissa. Vastaajat pitivät asioiden esittelyitä yleensä
moitteettomina, päätösehdotuksia selkeinä ja

asioiden valmistelua avoimena ja läpinäkyvänä.
Parantamisen varaa nähtiin viranhaltijoiden tie-
dottamisessa kuntalaisille. Lisäksi tulee kiinnittää
huomiota siihen, että käsittelyaikaa varataan riittä-
västi.

Kaavio 6 Viranhaltijatyöskentely

Ideoita viranhaltijatyöskentelyn parantamiseksi:

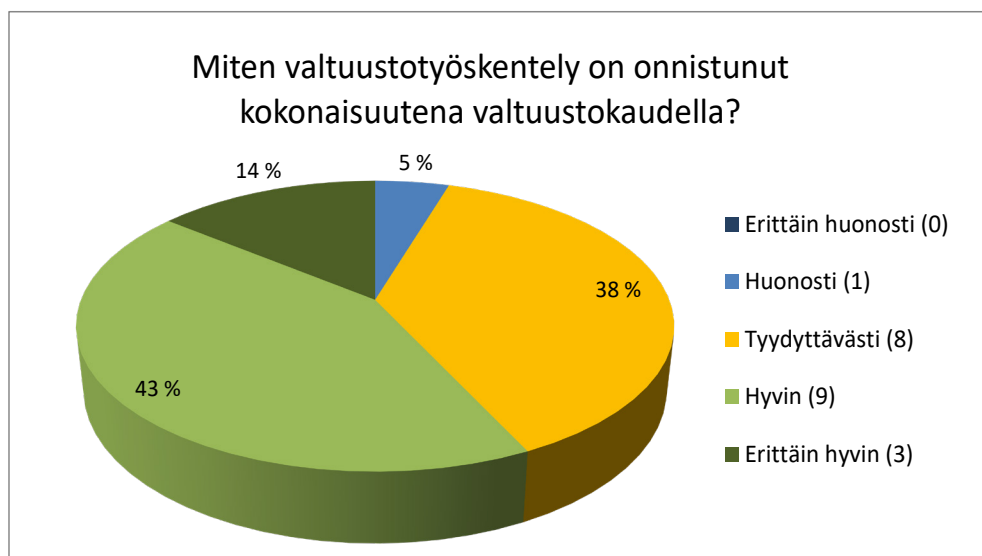
- Viranhaltijat tekevät työnsä hyvin / kaikki hyvin / pääsääntöisesti hyvä (3 kpl)

5. Kokonaisarvioita valtuustokaudesta

Kyselyyn vastanneista valtuutetuista 43 % oli sitä mieltä, että valtuustotyöskentely on onnistunut kokonaisuutena valtuustokaudella hyvin. Lisäksi kolmen vastaajan mielestä valtuustotyöskentely on onnistunut erittäin hyvin. Vastaajista 38 % arvioi

valtuustotyöskentelyn onnistuneen kokonaisuutena tyydyttävästi. Yksi vastaaja piti valtuustotyön onnistumista huonona.

Kaavio 7 Valtuustotyöskentelyn kokonaisarviointi

Valtuusto on onnistunut hyvin seuraavissa tehtävissä tai osa-alueilla:

- talouden tasapainotus / käyttötalous saatu tasapainoon / velkamäärä pysynyt kurissa / talous (8 kpl)
- Kemin Energia ja Vesi Oy:n myynti (2 kpl)
- kouluverkkopäätös (2 kpl)

- teatterin säilyminen / teatterin rahoituksen järjestäminen (2 kpl)
- kaupungin viihtyisyyteen panostaminen / esim. sisäsataman kehittäminen ja Kemi Areenan valmistuminen (2 kpl)

Valtuusto on epäonnistunut seuraavissa asioissa:

- avoimuuden puuttuminen päätöksenteossa (2 kpl)
- demokratian toteutuminen / ei liikaa valtaa yksittäisille henkilöille, vaan virkamiesvalmistelu pitäisi olla keskustelun pohjana (2 kpl)
- Kemin Energia ja Vesi Oy:n myynti / myynnin toteutus (2 kpl)
- kouluverkkouudistus / yläkoulun keskittäminen ei ollut hyvä päätös (2 kpl)
- Mansikkakanokan tieväylä (kustannusten karkaaminen ja kuntalaisten kuuleminen) (2 kpl)

6. NÄKEMYKSIÄ TULEVAAN VALTUUSTOKAUTEEN

Mihin asioihin seuraavan valtuuston tulisi erityisesti paneutua?

- talous / talouden tasapainottaminen ottamatta mitään pois lapsilta ja nuorilta / pitää käyttötalous ja veroäyri aisoissa / velkataakan vähentäminen / matkailuyhtiön toiminnan kehittäminen ja saattaminen hyvään taloudelliseen tilaan, sitten osittainen myynti talouden tukemiseksi (5 kpl)

- demokratian toteutuminen ja päätöksenteon avoimuus (ei valmistella päätöksiä salassa, perustellaan päätökset paremmin, kuunnellaan enemmän asukkaita) (3 kpl)
- elinvoiman ja työpaikkojen lisääminen (2 kpl)
- toisten kunnioittaminen ja yhteen hiileen puhaltaminen (2 kpl)

TALOUSPALVELUIDEN JULKAISUT VUONNA 2025

1/2025	Väestöennuste 2024-2045
2/2025	Katsaus Kemin ja Kemi-Tornio-seudun kehitykseen 1/2025
3/2025	Toimintakertomus ja tilinpäätös 2024
4/2025	Katsaus Kemin ja Kemi-Tornio-seudun kehitykseen 2/2025
5/2025	Katsaus Kemin ja Kemi-Tornio-seudun kehitykseen 3/2025
6/2025	Valtuustokauden 2021-2025 työn arviointi